

PROJECTE DE REMODELACIÓ DEL PATI DE L'ESCOLA PI D'EN XANDRI

AMPA PI D'EN XANDRI

Sant Cugat del Vallès

Juny del 2021

INTRODUCCIÓ

Cada cop hi ha més escoles que han decidit replantejar-se la mirada que tenen sobre els seus patis. Els canvis en l'educació, que posen l'alumne en el centre del seu aprenentatge, així com la incorporació de competències en educació emocional, aprendre a aprendre, emprenedoria... o l'ús de metodologies d'enfocament global han fet que hi hagi un canvi en la mirada del temps d'esbarjo i el pati com element educatiu.

El pati, com a espai educatiu exterior de l'escola, és un espai de joc i de relacions essencial en la vida dels infants. Si repensem i transformem el pati per tal d'enriquir i diversificar les possibilitats educatives, afavorirem les relacions de convivència entre alumnes, estimularem la creativitat i el joc lliure, i potenciarem el benestar dels infants, entre d'altres efectes positius.

EL PROJECTE

A principi del curs 2018-19, l'escola Pi d'en Xandri va decidir de desenvolupar un projecte per tal de fer, amb la participació de l'alumnat, propostes de millora del pati per fer-lo més inclusiu. La iniciativa s'inclouïa dins del Pla anual i la intenció era seguir amb la línia de centre que havien iniciat un parell d'anys enrere i que buscava la participació dels infants i de les famílies per construir un projecte junts i perquè els nens i les nenes sentissin que formen part de l'escola. La iniciativa es podia entendre doncs, com la continuació de la que havien engegat l'any anterior, en el que van treballar els espais interiors i que van anomenar "Dissenyem l'escola dels nostres somnis".

L'AMPA vam acceptar la proposta, ens hi vam sumar de seguida i vam demanar ser part activa en el projecte.

Aquest projecte buscava, en un principi, crear diferents ambients en el pati perquè tot l'alumnat trobés el seu espai i s'hi sentís a gust (jocs pintats a terra, tendals, mobiliari, murals, carros amb jocs, jardineria, instal·lacions esportives...).

Tot i així, com que creiem que el joc és un element essencial pel desenvolupament integral dels infants (és un espai d'interacció entre ells i amb l'entorn i jugant es desenvolupen valors com la creativitat,

la cooperació...), vam considerar que calia integrar millor l'hora del pati i del migdia en el projecte escolar. Per això, vam voler aprofitar el replantejament del pati per millorar aquesta situació i, tal com expliquen la gent de la cooperativa Fil a l'agulla, *obrir debats que estan pendents a la majoria d'escoles (Com es fomenta l'autonomia en la resolució de conflictes de l'alumnat? Què es pot fer quan es detecta que hi ha nens o nenes que no tenen amics i juguen soles al pati? Com es facilita el diàleg per tal que el futbol no generi exclusió i frustració en tantes persones?)*. En definitiva, *considerar el pati com un element integrat en el fet educatiu, en comptes de ser només un espai d'esbarjo*.

Vam creure, per tant, que podíem aprofitar aquesta iniciativa per portar-la més enllà i intentar incloure l'estona de lleure (pati i migdia) dins del projecte escolar i potenciar el pati com element desenvolupador de diverses habilitats de les nenes i els nens a partir del joc. També podia ser una bona oportunitat per dotar-nos d'un nou espai a l'exterior on treballar elements curriculars i oferir recursos educatius per les diferents matèries tot creant ambients de treball a l'aire lliure.

D'aquesta manera, els objectius que ens vam marcar pel projecte són els següents:

- **Canvis en el pati** perquè tothom trobi el seu espai. Dissenyar el pati amb mirada inclusiva, tenint especial sensibilitat en la diferència de gènere però també tenint en compte les persones amb capacitats diverses.
- **Incloure les hores de pati en el projecte escolar**. Al pati passen moltes coses i hi ha moltes oportunitats per treballar aspectes d'educació emocional o desenvolupar moltes habilitats (creativitat, responsabilitat, empatia...). Creiem que s'ha d'estar més atent al que passa al pati i treballar per afavorir dinàmiques positives sense caure en l'error de dirigir o imposar sinó convidant o suggerint doncs, en definitiva, tal com diu l'Imma Marín, *el pati és l'espai de llibertat dels infants: un espai on, sense la permanent direcció dels adults, els infants aprenen de manera autònoma a organitzar-se, prendre decisions, posar en marxa la seva creativitat, superar conflictes, etc.*
- **Incloure el temps de migdia i el seu projecte en el projecte escolar**. Pretenem millorar la coordinació entre l'escola i Paidós per alinear el projecte del temps de migdia amb el del centre de manera que el treball que es fa des de Paidós tingui una continuïtat en les hores lectives (i a l'inrevés). A part del traspàs diari voldríem establir reunions periòdiques i metòdiques entre els monitors/es i les tutores per fer seguiment del grup i proposar dinàmiques (i no només actuar en casos difícils o per resoldre conflictes de forma reactiva).
- **Transformar el pati com un nou recurs educatiu** més enllà de l'hort i de la pista esportiva (per educació física). Espais per fer classe a l'aire lliure, un escenari fixe, una àgora o altres elements (maquetes, una estació meteorològica, taules d'experimentació, un rellotge de sol...) poden servir d'ajuda al professorat i ser utilitzades com eines de suport en algunes matèries.
- Finalment, **aprofitar el procés participatiu com un projecte educatiu i d'emprenedoria** de l'alumnat (perquè reflexioni, faci propostes i les implementi) i aprofitar-lo per treballar altres matèries.

Vam compartir aquests objectius amb l'escola i vam decidir de posar-nos a treballar plegats per tal d'aconseguir-los.

Per una banda, l'escola seria la responsable de fer tot el treball amb l'alumnat i definir el projecte educatiu i la nova mirada sobre el pati així com la coordinació amb Paidós.

La tasca de l'AMPA consistiria, en donar-los tot el suport, recolzar l'escola en la iniciativa i oferir-los la nostra col·laboració que podria resumir-se en les següents accions:

- Buscar voluntariat entre famílies (Arquitectes, paisatgistes...) o agents externs (tècnics de l'Ajuntament, escola d'arquitectura, FesCamp...) que poguessin ajudar a assessorar als infants i a fer propostes viables i enriquidores.
- Muntar jornades de bricolatge per implementar els projectes seleccionats
- Ajudar a buscar finançament i la implicació de les institucions
- Fer aportacions econòmiques per comprar material o contractar els professionals necessaris per donar suport al procés o implementar propostes
- Generar idees i buscar experiències d'èxit en altres centres

Seguint experiències d'altres escoles, vam crear una comissió de seguiment en la que hi vam incloure també a Paidós i tècnics de l'Ajuntament (les aportacions dels quals ens havien d'ajudar a fer un projecte més realista i amb més probabilitats d'acabar-se implementant). Aquesta comissió es va reunir periòdicament per tal de compartir en quin estat es trobava el projecte i definir què podia aportar cadascun dels agents implicats en cada una de les fases. Tot i que es va proposar que en la comissió també hi hagués algun representant de l'alumnat l'escola va valorar que no era necessari.

EL TREBALL A L'ESCOLA

Des de l'escola, després de documentar-se molt i seguir projectes semblants a altres centres, van decidir d'executar el projecte en 4 fases:

- Diagnosi
- Disseny
- Actuació
- Avaluació

Tot i que l'alumnat i les mestres estaven molt il·lusionades i volien començar el més aviat possible, van decidir no iniciar la fase de diagnosi fins el segon trimestre del curs. Durant el primer trimestre, van elaborar una sèrie de documents que van servir per avaluar el pati actual i detectar-ne les mancances i oportunitats. Aquest treball es va realitzar en temàtiques en funció del curs i així, per exemple, 4t va analitzar els elements lúdics, 5è la varietat de superfícies i 3r els elements arquitectònics.

UN PATI DE/PER TOTS/ES

DIAGNOSI I SENSIBILITZACIÓ /FASE 1/

- Observació i anàlisi de l'espai per detectar les mancances.
- Observació de les dinàmiques relacionals entre els/les nostres alumnes.
- Reflexió sobre les necessitats de l'espai exterior com un element facilitador de la inclusió i coeducació.

Objectius:

- ✓ Sensibilitzar a la comunitat educativa de la rellevància dels patis com element d'inclusió i coeducació.
- ✓ Analitzar l'espai exterior de l'escola.
- ✓ Escoltar la veu dels alumnes i de la resta de la comunitat educativa per donar noves línies de treball vers les noves possibilitats del pati.
- ✓ Apoderar a tota la comunitat per participar en el procés.

DISSENY I LA D'ACTUACIÓ /FASE 2/

- Participació de la comunitat educativa en decidir com hauria de ser aquest espai (coeducació, inclusió, despertar la imaginació, identitat).
- Disseny del pati.

Objectius:

- ✓ Consensuar amb la comunitat educativa els passos a seguir per a la transformació del pati.
- ✓ Disseny i intervencions en l'espai del pati.

CONSTRUCCIÓ COMUNITÀRIA /FASE 3/

- Consens amb la comunitat educativa del pla d'acció de construcció dels diferents espais del pati.
- Consens amb la comunitat educativa de la jornada/es o possibilitats de construcció de les propostes.

Objectius:

- ✓ Concretar els elements concrets de l'espai del pati.
- ✓ Construir els elements amb criteris de sostenibilitat i accessibilitat.
- ✓ Concretar els recursos materials i de persones necessàries. Per fer del projecte un espai de col·laboració escola-família.
- ✓ Perfilar la jornada de tancament del projecte. (obertura a la comunitat educativa)

AVALUACIÓ.RECULL DEL PROCÉS/ FASE 4/

- Avaluació de la intervenció i el procés realitzat: implicació de tota la comunitat educativa, valoració dels elements i eines proposats. Valoració del canvi de les dinàmiques de joc i de la relació en el pati.
- Recollida gràfica i visual de tot el procés.

Objectius:

- ✓ Elaborar una memòria escrita del procés.
- ✓ Elaborar eines d'avaluació del procés.

GENER

ABRIL

ABRIL

JUNY

FASE 1 - DIAGNOSI

2019

SEPTEMBRE

GENER

FEBRER

JUNY

FASE 3 - CONSTRUCCIÓ

FASE 4 - AVALUACIÓ

2020

Durant el segon trimestre també varen fer la recollida i buidatge de tot el treball realitzat. Van rebre aportacions molt interessants i força sensates (es podien esperar idees més "esbojarrades"). L'alumnat va demanar, per exemple, una zona de creativitat (en la zona del porxo), una de relax (prop de l'hort i en el passadís entre 5è i 3er) i una de moviment (on també hi hauria d'haver possibilitat d'experimentar). També es van demanar tobogans pel talús al costat de la pista, que es milloressin les taules de pícnic (doncs no hi poden dibuixar), que algun dia els petits poguessin baixar al pati dels grans o reclamaren més implicació de les mestres durant l'estona de pati.

Durant aquest procés, van detectar que caldria una sessió de conscienciació sobre coeducació a l'alumnat més gran i per això, es va aprofitar l'excusa dels rols en el joc al pati per tornar a treballar els conceptes bàsics.

Al final del segon trimestre van fer una instal·lació a l'entrada de l'escola en la que es va poder veure la bona feina que s'havia fet durant tot aquest temps.

Durant el tercer trimestre l'alumnat va fer les seves propostes i les van presentar a la resta de l'escola amb maquetes per poder fer la votació final. Aquestes maquetes van ser exposades al vestíbul i es va convidar a les famílies que les visitessin.

**UN PATI
DE
TOTS/ES**
"EL PATI QUE SOMIEM!!!"

Benvolgudes Famílies,
 Us convidem a l'exposició de maquetes que tots els nens i nenes del PI
 d'en Xandri han fet sobre com seria el pati dels seus somnis.
 Dia 7 de juny a partir de les 16h.
 Us esperem!!!

Tot i que havíem planificat que una de les últimes sessions d'aquesta fase hauria de consistir en l'assessorament sobre viabilitat/implementació tècnica de propostes de l'alumnat a través d'un grup

d'arquitectes amb experiència (professionals, tècnics/ques de l'Ajuntament o algun familiar arquitecte), per manca de temps, aquesta no es va poder dur a terme.

D'aquesta manera, al final de trimestre es van fer les votacions del diferents elements de les maquetes i es van compartir els resultats amb la comissió

També es va demanar que Paidós fes les seves aportacions i que les compartís amb el claustre, especialment tenint en compte que els/les monitors/es passen moltes hores al pati i poden fer aportacions de molt valor.

En el primer trimestre del següent curs, el claustre va començar a treballar per tal de canviar la mirada de les mestres en el pati i per això van realitzar una dinàmica en el claustre en que les mestres van identificar les tasques que podia representar la nova organització del pati.

També van programar les xerrades que un pare va fer a la comunitat de grans sobre les barreres arquitectòniques i les barreres de comunicació i es va organitzar una sessió del Col·legi d'Arquitectes per 3er amb el títol "la ciutat per a tothom". La comissió coeducativa va fer també unes xerrades a la comunitat de petits i P5.

EL TREBALL AMB LES FAMÍLIES

Per una altra banda, vam pensar que si les famílies es sentien implicades en el projecte seria més fàcil que, quan fos necessari, poguéssim comptar amb la seva col·laboració (experts per ajudar en el procés, sessions de bricolatge, buscar finançament, comissió de manteniment...). Així doncs, amb l'objectiu d'engrescar al màxim número de famílies, crear complicitats i seguir en la línia de col·laborar en la definició de la visió de centre, vam pensar que seria necessari informar les mares i pares sobre el projecte i els seus beneficis i fer-los-en partícips.

Per això, vam organitzar la xerrada "Patis Inclusius i Coeducació" amb l'Alba González de la Cooperativa Coeducació (<https://coeducaccio.coop/qui-som/>). Aquesta sessió, a més de fer evident a la comunitat la necessitat del canvi, ens va servir per entendre millor el procés a seguir així com per aprendre diferents estratègies d'execució i implementació del projecte.

Com que van venir molts representats d'altres escoles, en acabar la xerrada des de l'AMPA vam proposar de posar-nos en contacte per tal de conèixer millor el que s'estava fent a cada escola i així poder compartir experiències i sumar esforços per ser més eficients i tenir més força per, per exemple, contractar serveis conjuntament o contactar a l'Ajuntament de forma agrupada enlloc d'un a un. Tot i així, no vam obtenir la resposta esperada i, de moment, es va aparcar aquesta iniciativa.

Amb la mateixa finalitat d'engrescar a les famílies a principis de maig del 2019 vam muntar una sessió de participació, dins d'una jornada festiva amb altres actes. En aquesta sessió es va demanar als assistents que reflexionessin sobre la utilitat del pati, se'ls va demanar que descobrissin com és el pati dels seus fills i filles i imaginessin amb quines emocions associen els infants cadascuna de les zones (treball que s'havia realitzat anteriorment amb l'ajuda de Paidos).

LA PROPOSTA PEL PATI

Després de recollir i analitzar cadascuna de les propostes rebudes pels diferents agents de la comunitat escolar (alumnes, mestres, monitoratge i famílies) i entendre quin és l'objectiu que hi ha darrera de cadascuna d'elles vam decidir quines són les que tenen més sentit de ser implementades. A més, vam decidir agrupar-les en diferents zones del pati per tal de crear diferents ambients de joc.

D'aquesta manera, el pati de primària quedaria dividit en 5 espais diferents:

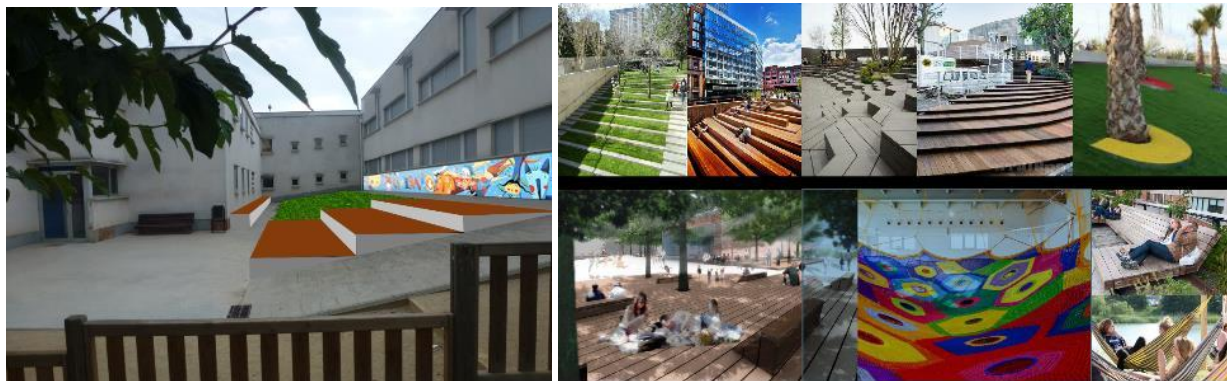
ESPAI ESPORTIU: Aquest estaria format per la pista esportiva, necessària per l'assignatura d'educació física i la pràctica de les extraescolars esportives (handbol, bàsquet, voleibol...). Aquest espai es mantindria per la pràctica d'esports de pilota tot i que, amb l'objectiu de diversificar el joc i fer l'estona de pati menys centrada en el futbol, es proposava de seguir organitzant-hi activitats alternatives com el dia sobre rodes o jornades de pintar amb guixos la pista.

En aquest espai, i degut al futbol, hi ha una gran concentració de conflictes. Caldria doncs, treballar per tal que els infants els puguin resoldre d'una manera efectiva i aprenguin a gestionar les emocions com la frustració, la ràbia o l'alegria.

ESPAI DE MOVIMENT I MOTRICITAT: Més enllà de la practica esportiva, vam creure que seria necessari un espai on els infants puguin fer equilibris, córrer i saltar. Per això vam proposar ampliar la zona actual de l'estructura i el sorral i dotar-la d'elements que creessin nous reptes i afavorissin el desenvolupament motriu dels nens i nenes (un circuit de troncs, un laberint vegetal...).

ESPAI DE RELAX: Volíem dotar també el pati d'una zona on l'alumnat pogués fer activitats més tranquil·les (jugar a jocs de taula, amb cotxes, llegir o simplement parlar). Es tractaria d'adequar un espai que ja es destinava a aquesta finalitat però dignificant-lo i donant-li valor. La proposta podria passar per posar un terra tou, en el que els infants s'hi poguessin estirar, instal·lar unes grades per augmentar la superfície horitzontal i que, al mateix temps, podria ser utilitzat com un petit auditori a l'exterior tant en hores d'esbarjo així com en hores lectives. Es podria millorar l'ambient posant-hi algun element vegetal, algun tendal per oferir ombra en els mesos de més calor o fent un mural a la paret.

ESPAI SENSORIAL: Vam pensar d'aprofitar la zona de l'hort per fer un espai on els sentits i l'experimentació fossin els protagonistes. És una zona amb molta vegetació, recollida i tranquil·la amb el que estàvem segures que oferiria bones estones als nens i nenes. En aquest espai, a més de l'hort que ja s'utilitzava a l'hora del pati dins del projecte de l'hort de les emocions, proposàvem de posar-hi un camí sensorial i un jardí vertical.

ESPAI CREATIU: També volíem crear un espai on les nenes i nens de l'escola poguessin passar una estona pintant, retallant o fent manualitats. Proposàvem, per tant, reunir les taules de pícnic que tenim pel pati, agrupant-les en la zona dels arbres per tal de permetre aquest tipus de joc i canviant-los el sobre per tal de que disposessin d'una superfície llisa de treball. En aquest espai s'hi podria afegir una pissarra com element de joc. D'aquesta manera, aquesta zona també es podria utilitzar, quan així es necessiti, per fer classe a l'aire lliure.

Finalment, vam pensar que estaria bé crear petits racons fora d'aquests cinc espais per tal d'enllaçar-los entre si i perquè tot el pati estigués ple de diferents experiències. En aquesta línia vam

pensar de pintar jocs a terra en la zona del passadís que va del porxo a la pista, podríem posar un tobogan en el talús que hi ha al costat de l'escala del pati d'infantil, mantindríem les taules de ping pong, podríem fer una zona de trobada sota de l'arbre que hi ha al costat de la pista o instal·lar un petit rocòdrom en alguna de les parets. Proposàrem també recuperar com espai de joc la terrassa que hi ha entre el gimnàs i el pati d'infantil, però per fer-ho, s'hauria de limitar millor l'accés al celobert del antics vestidors, i ens vam proposar de millorar la zona del porxo posant-hi més llum i algun element per seure-hi en petit grup.

PATI D'INFANTIL: Per la seva banda, les mestres d'infantil ens van passar una proposta amb les accions que volien fer en el seu pati amb racons de joc simbòlic, taules d'experimentació, una zona de relax, racons creatius i zona d'emmagatzematge i aparcament de motos/pneumàtics.

A part de tots els canvis estructurals esmentats, vam creure que era necessari de dotar-nos de recursos/materials de jocs (teles, elements de construcció, jocs de taula, pales i cubells pel sorral...) per tal d'enriquir i diversificar el joc dels infants. Per això vam proposar de destinar una zona d'emmagatzematge on poder desar aquest material. També caldria plantejar-se els canvis en dinàmiques (normes, rols...) per tal de treure el màxim profit de cadascun d'aquest recursos.

Com que vam considerar que el projecte havia de ser de llarg recorregut, doncs podia ser difícil trobar finançament per fer-ho tot de cop, vam pensar que era bo assegurar-nos que es poguessin anar implementant diferents accions a curt termini. Per això va caldre classificar les diferents accions en el possible termini d'implementació (curt, mitjà o llarg) i definir les diferents fases d'execució.

IMPLEMENTACIÓ

En els dos darrers anys s'han anat implementant les següents mesures.

Algunes de les accions han estat co-finançades entre l'escola i l'AFA, algunes finançades exclusivament per l'AFA (que ha aportat més de 7.000 euros en el projecte), algunes han estat executades per l'Ajuntament i algunes s'han fet a partir de dues jornades de bricolatge per part d'algunes famílies voluntàries. Fins i tot el mural el va dissenyar el conserge i el van pintar els nens i les nenes de l'escola tot i que s'havia iniciat un projecte amb l'escola d'art per tal de realitzar-lo i que va quedar truncat per la pandèmia quan estava a punt de ser implementat.

Al pati de primària:

Estructura de troncs (co-finançament escola/AFA)

Ampliat i esponjat el sorral (realitzada per l'Ajuntament)

Zona de relax

Grades i bancs (realitzades per l'Ajuntament)

Mural (realitzat pel conserge i pintat per l'alumnat)

Terra tou (finançat per l'AFA i instal·lat per l'Ajuntament)

Taula de Picnic extra (comprada per l'AFA)

Jardí vertical (instal·lat en una jornada de bricolatge)

Jocs pintats a terra (escacs, circuit de cotxes i camps de futbol) (en una jornada de

bricolatge)

Al pati d'infantil:

Taules d'experimentació (comprades i muntades per l'AFA)

Taules de picnic (comprades per l'AFA)
Estructura de troncs (co-finançament escola/AFA)
Tanca per motos (realitzades per l'Ajuntament)
Plafons de joc (realitzats en una jornada de bricolatge)
Circuit pintat a terra (en una jornada de bricolatge)
Plafons de pissarra en la terrassa del gimnàs (realitzats per l'Ajuntament)

ELS REPTES PENDENTS

Encara ens queda algunes tasques per fer (pintar la xarranca i els twisters, seguir instal·lant plafons al pati d'infantil, fixar les taules de manipulació, acabar de pintar el circuit de cotxes, retirar el cautxú sobrant...) però tenim la sort de tenir tota la comunitat escolar il·lusionada amb el projecte i creiem que es poden realitzar amb properes jornades de bricolatge.

Sabem també que hi ha moltes altres accions que es podrien seguir fent i que la llista de millores pot ser inacabable (terra tou al pati d'infantil, més jocs pintats a terra al pati d'infantil, rocòdrom, la zona del porxo, emmagatzematge de jocs i coixins per les grades, el tendal per la zona de relax...).

Tot i així, creiem que ara cal esperar un temps a veure com s'assoleixen els objectius principals que ens havíem marcat i observar, per exemple, si els canvis que hem fet tenen algun efecte en els nens i nenes (hi ha algun canvi en el tipus de joc i en les dinàmiques?) o com canvia el projecte educatiu i les accions del claustre per aprofitar tota aquesta inversió.

Caldria també entendre com funcionen els canvis implementats (quin manteniment requereix el cautxú? S'escalfa molt? És millor plantejar-se un altre material? Quant temps duren els jocs pintats a terra?).

És per això que donem per acabada la primera fase del projecte i proposem que a partir d'ara una comissió de seguiment faci una avaluació de les accions implementades i animi a seguir fent els canvis que van més enllà de modificacions físiques però que poden ser tan o més importants.

Així doncs, encara ens queden alguns reptes pendents que podem resumir en els següents punts:

- Aconseguir integrar l'estona de pati i de migdia dins el projecte escolar i fer el canvi de mirada. Es pot pensar en una formació del claustre. Com a referència, hem vist que durant els últims anys s'han fet les següents sessions:
 - Rosa Sensat sobre "[disseny de racons i ambients a l'espai exterior](#)"
 - Institut de la Infància "[El pati: espai exterior de joc i aprenentatge](#)"
 - Institut de la Infància "[Educació a l'aire lliure i transformació del pati](#)"
 - Escoles cristianes "[El pati des d'una mirada pedagògica i de disseny](#)"
- Involucrar a les famílies en el projecte (brigades de bricolatge i comissió de seguiment)
- Mantenir viu el projecte per assegurar el manteniment però també per incorporar noves propostes i avaluar els nous processos implementats

INFORMACIÓ INTERESSANT

A continuació us adjuntem alguns articles i llocs web que hem consultat i que creiem que poden ser interessants.

Hi ha dos mestres jubilats que porten molts anys treballant sobre el tema i tenen molta experiència. Sembla que van bastant saturats però sempre es pot provar de demanar assessorament. Si més no, en el seu blog hi ha molta informació interessant:

<https://elnousafareig.org/>

Hi ha altres cooperatives, col·lectius i professionals que desenvolupen projectes semblants:

<http://filalagulla.org/noticies/transformar-patis-transformar-futur/>
<https://www.elsetembre.cat/noticia/634/80/dels/patis/son/futbolcentrics#.XFoADUHg8e0.twitter>
<https://coeducaccio.coop/que-fem/transformacio-comunitaria-de-patis/>
<http://www.punt6.org/ca/>
<http://raonspublicues.org/qui-som/>
<http://www.landshaft.es/paisajismo-de-jardines/portfolio/parques-plazas-patios-de-escuelas>

Hem trobat diverses guies o documents que expliquen com iniciar i desenvolupar un projecte de transformació del pati i proposen consells interessants a tenir en compte:

<https://escoles.fundesplai.org/blog/10-passos-per-comencar-a-transformar-el-pati-de-lescola/>
https://educaciodemadema.cat/sites/default/files/documents/hack_the_school.pdf
<https://natibergada.cat/el-pati-una-oportunitat-per-aprendre>
https://ia800607.us.archive.org/25/items/ElPatiDeLescolaEnlgualtatEqualSaree/ElPatiDeLescolaEnlgualtat201707_EqualSaree.pdf

Adjuntem també experiències d'altres centres per si poden servir d'inspiració, no tant pel què han fet sinó sobretot per com ho han fet:

<https://elpatiquevolem.wordpress.com/que-hem-fet/>
<https://coeducaccio.coop/que-fem/transformacio-comunitaria-de-patis/>
<https://agora.xtec.cat/escolapaucasalsrubi/categoria/curs-2017-18/projecte-espais-simpaties-curs-2018/>

En els següents enllaços es poden trobar exemples, propostes i recursos per implementar en els patis:

https://kaboom.org/resources/imagination_playground
<http://rejuega.com/juego-aprendizaje/juego-educativo/como-convertir-un-patio-gris-en-un-patio-con-color-juego-y-aprendizaje/>
<http://www.snugandoutdoor.co.uk/schools/daubeny1.html>
<https://escoles.fundesplai.org/blog/com-fer-mes-natural-i-educatiu-el-pati-de-lescola/>
<http://rejuega.com/juego-aprendizaje/juego-educativo/ideas-para-crear-patios-de-escuelas-que-inviten-a-jugar-libremente-y-aprender/>

Hi ha aquest Informe sobre els patis en el que es parla d'incloure l'estona de pati dins dels projectes d'escola:

<https://www.fbofill.cat/sites/default/files/525.pdf>

Adjuntem també una sèrie d'articles en els que es parla de la importància del joc i de la necessitat de canviar la mirada que tenim sobre els patis:

https://criatures.ara.cat/beneficis-socials-del-joc_0_829117092.html
<https://www.playdale.co.uk/the-importance-of-unstructured-play/>
<http://diarieducacio.cat/blogs/bofill/2014/02/17/el-pati-525-hores-doportunitats-educatives-perdudes/>
<http://diarieducacio.cat/per-que-es-tan-necessari-transformar-els-espais-de-joc/>
https://cooperativa.abacus.coop/ca/comunitats/comunitat-educativa/coneixement-compartit-educativa/aprendre-i-jugar-a-l-aire-lliure/?smclient=fff8e653-4522-4db9-815f-35f786aba37b&utm_source=salesmanago&utm_medium=email&utm_campaign=CMP00674_Gaudeix_Casa_CAT_env19

Finalment adjuntem un parell de xerrades/taules rodones sobre les necessitats de canviar els patis i possibles estratègies per fer-ho:

<https://www.youtube.com/watch?v=339M43IYIDE&feature=youtu.be>
<https://youtu.be/uiwUr5G3TWg>

ANNEX 1

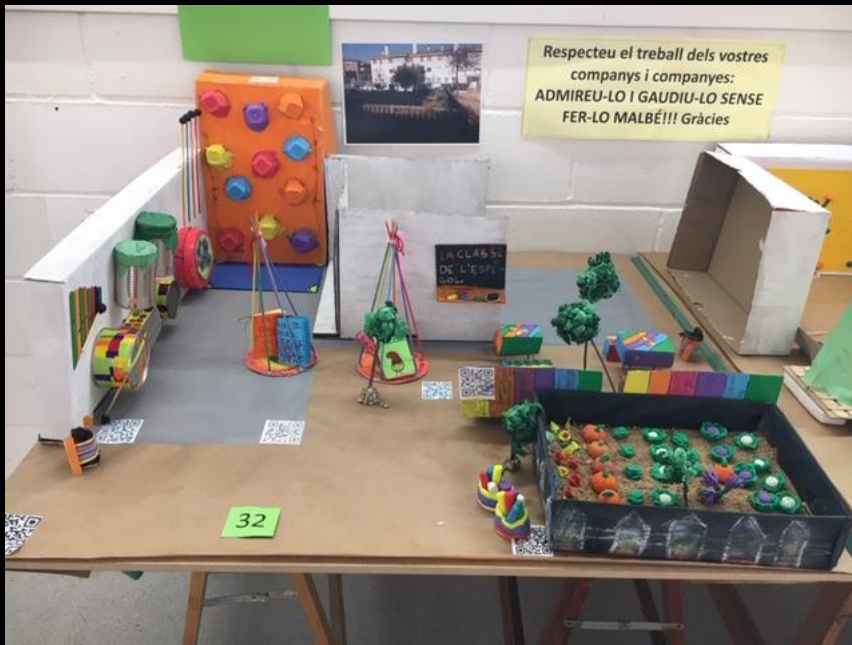
RESULTATS DE LES VOTACIONS DE L'ALUMNAT

SORRAL PROPOSTA DE 1r-ELEMENTS	Nº vots
-Construcció	61
-Tirolina	205
-Circuit de troncs	105
-Casetes/tipis	78
-Sorrals	18
-Laberints	189

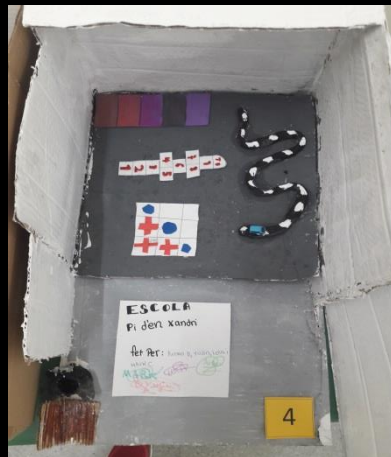
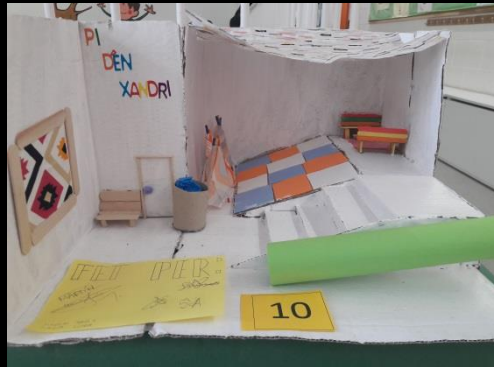
SORRAL PROPOSTA DE 2n-ELEMENTS	Nº vots
-Circuits de troncs	95
-Laberints	147
-Gronxadors	148
-Construcció amb tobogan	25
-Caseta	59
-Túnel amb relleu	132
-Més vegetació	82

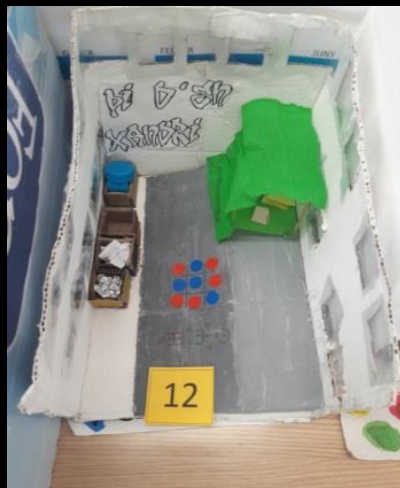
HORT PROPOSTA DE 3r- ELEMENTS	Nº vots
- Jardí vertical	120
-Camí sensitiu	147
-Rocòdrom	184
-Paret musical	42
-Tipi de l'alegria	51
-Banc de les emocions/amistat	24
-Taules i bancs per crear	34
-Tipis amb contes	29
-Pissarra vileda per pintar	86

PORXO PROPOSTA DE 4t- ELEMENTS	Nº vots
-Pissarra	18
-Mural emocions/valors o pintar les parets de colors	57
-Carretó dels contes	15
-Més il·luminació	121
-Taules de treball	42
-Espais de descans amb catifes, sofas,hamaques i pufs	187
-Jocs pintats a terra	67
-Armaris i prestatgeries per guardar material	26
-Taulell anuncis	43
-Rellotge	34
-Papereres de reciclatge	67

SORRAL PROPOSTA DE 5è-ELEMENTS	Nº vots
-Terra tou al fons del passadís	36
-Terra tou tot el passadís	154
- Mural Pi d'en Xandri, nom dels nens/es de l'escola o de valors	85
-Prestatgeries llibres	14
-Bancs de valors	52
-Taula de treball	32
-Tubs per seure damunt, per passar per dins	153
-Jocs pintats a terra	30
-Papereres de reciclatge	61
-Tipis	50
-Pissarra de vileda per pintar	40

SORRAL PROPOSTA DE 5è- ELEMENTS	Nº vots
-Espai de lectura	23
-Circuit de cotxes	95
-Petanca	53
-Rellotge solar	29
-Caseta per guardar material	28
-Espai de relax amb pufs, hamaques	142
-Tandall	65
- Espai de manualitats	65
-Rocòdrom	65
-Plantes en testos/plantes enfiladisses	56

ANNEX 2

PROPOSTES DE MILLORA DE L'EQUIP EDUCATIU DE MIGDIA

PATI PER TOTHOM:

PROPOSTES RECULL EQUIP PAIDOS curs 2018-2019

Comunitat infantil:

Cordes penjant per fer moviment...també equilibri

Espais de manipulació, carretons, pissarretes per laterals....

Cistelles de fusta

COMUNITAT MITJANA:

Piràmide de cordes

Casetes de futsa (tippies...)

Racó de matreials vàris (reciclat, teles, disfresses....)

Construcció de futsta per facilitar mivemt vertical, horitzontal...

Bagul amb material per sorra

COMUNITAT DE GRANS:

Hamaques (zona abres del pínc)

ESpai chill aout per llegar a l'aire lliure, racó de Jocs taula

Espai amb fustes gegants per construcció

Espai de murals i dibuix lliure

Taules amb el sobre llis

Teles, racó de robes etcccc

Circuits de sorra i/o aigua....

Zona de tetre, espai de ball, improvitació....

Canvi de format pista

ANNEX 3

PROPOSTES DE MILLORA DE L'EQUIP DE MESTRES D'INFANTIL

PROPOSTA PATIS
INCLUSIUS
COMUNITAT PETITS

COMUNITAT PETITS (Ed. Infantil)

PROPOSTA D'ADEQUACIÓ DELS PATIS (tots els materials han d'estar realitzats amb materials resistents a la intempèrie)

TERRASSETA DE LA COMUNITAT DE PETITS:

1- ZONA ESQUERRA DE LA TERRASSA:

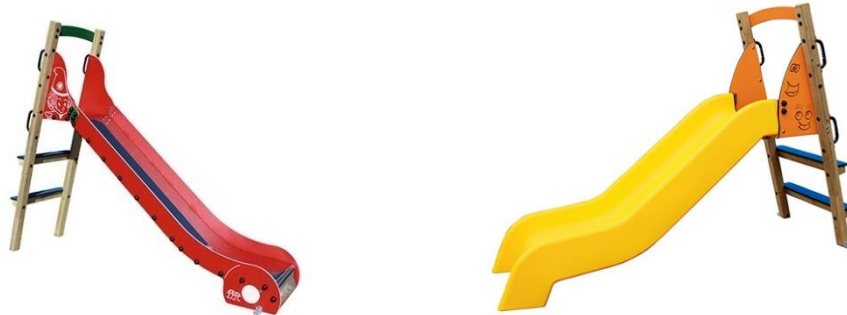
ESPAI DE JOC SIMBÒLIC

- Paret del fons on hi ha les tres finestres que donen al passadís de rampa d'accés al pati:
BOTIGUETA o CUINETA AMB PRESTATGES (possibles idees...)

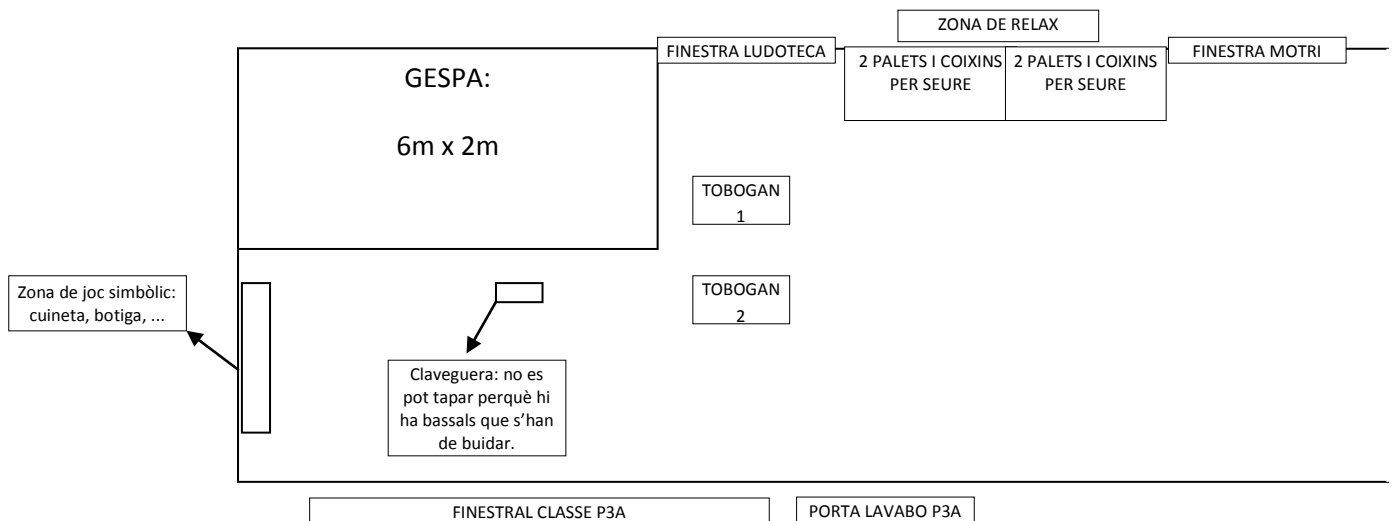

2 TOBOGANS de fusta (hi ha un proveïdor que es diu Manufactures Deportives on hem trobat aquestes fotos... Ha de ser petit... perquè si no es menjaria molt espai...)

Gespa artificial, amb superfície total de 6 x 3 metres.

ESP AIS DE RELAX

- Situació de 2 palets a terra, a mode de sofàs, a partir de la gespa, entre les finestres que hi ha a la paret que dóna a la ludoteca i a la sala de psicomotricitat.

2- ZONA CENTRAL DE LA TERRASSA:

RACÓ DE L'ARTISTA (paret que dóna a la ludoteca i a la sala de psicomotricitat)

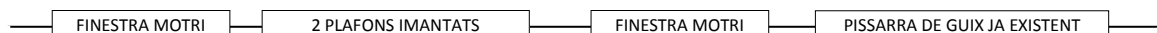
- 2 Plafons de mida 1m x 1m, fets amb melamina imantat, amb un sistema de protecció (teulada petita d'uns 20 cm) per protegir en cas de pluja i amb una safata de banda a banda per tal de deixar el material emprat: retoladors...

Catàleg Mobiliari Escolar d'Hermex.
Pàg. 182: 170€ cada plafó

“Realitzat amb panel laminat d'1 mm de gruix i estratificat sobre una base d'aglomerat de 10 mm. Cantons de pvc de 1,2mm. Es subministra amb cargols i taps de seguretat. Dimensiones: 100x 100cm”

- 1 rotllo d'hule rentable per protegir el terra.
- Fer una capa de pintura a la pissarra existent de 2 m 50 cm de llargada x 1 m d'alçada.

CIRCUIT DE COTXES PINTAT AL TERRA

- Circuit de cotxes pintat a terra: davant de la zona de l'artista des de l'accés al "parking" fins a l'espai de la gespa artificial. Ens agradaria pintar al terra un circuit que simulés una carretera real amb senyals de trànsit incloses (educació viària), per circular amb les motos i tricicles.

3- ZONA DRETA DE LA TERRASSA:

RACÓ DELS VEHICLES

- Pàrquing motos i tricicles, amb mida total de 5m 30 cm x 2m: Creació d'un racó destinat a guardar les motos, patins,..., situats a la cantonada dreta de la terrasseta, davant de l'aula de P4A, amb una valla de fusta de colors, i una porta corredissa d'un metre centrada al costat de 5 m,30 cm, per tal que sigui fàcil treure els vehicles.

CIRCUIT DE COTXES PINTAT AL TERRA

PÀRQUING
MOTOS I
TRICICLES

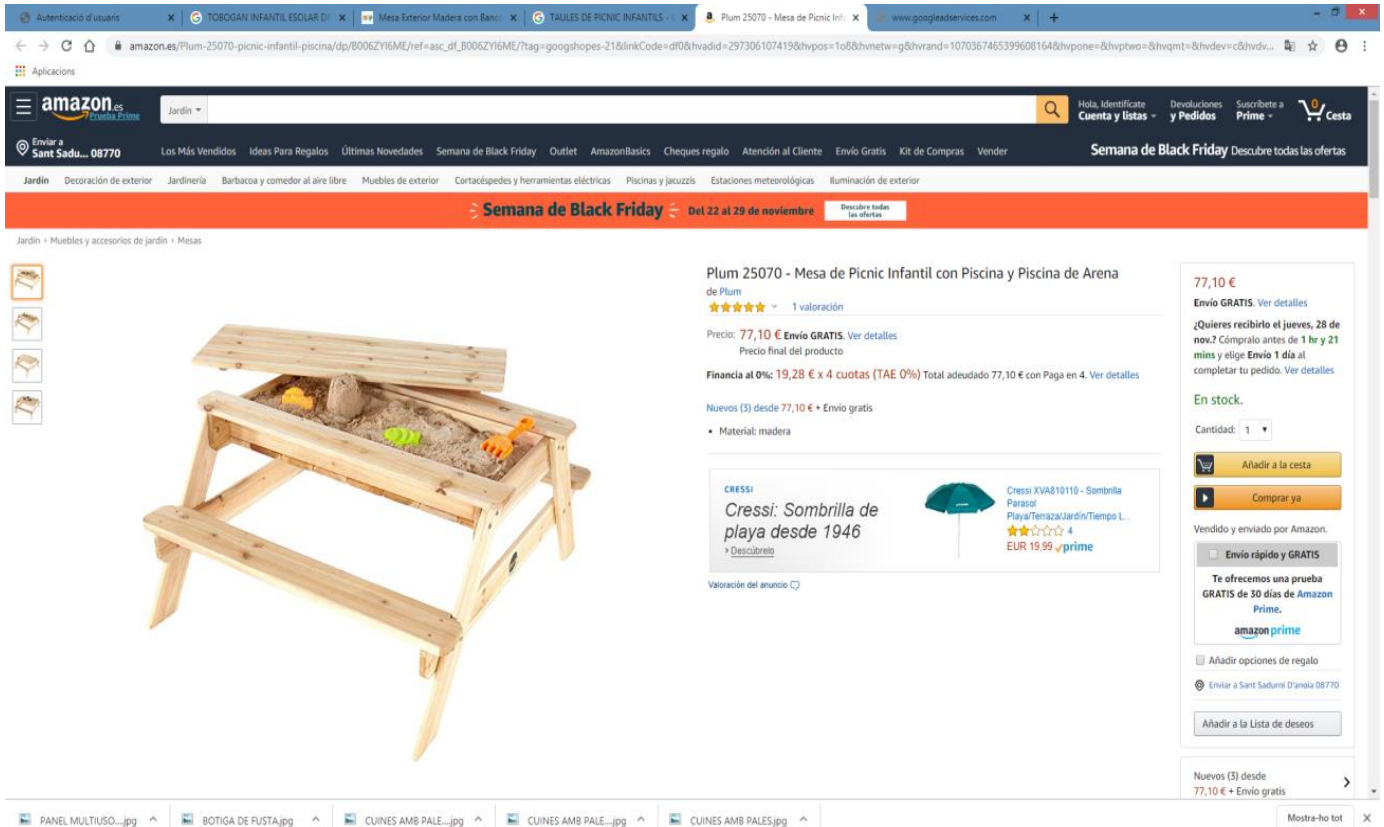

PATI DE SORRA DE LA COMUNITAT DE PETITS:

(tots els materials han d'estar realitzats amb materials resistents a la intempèrie)

1- SITUAT AL PATI (sense ubicació concreta encara...)

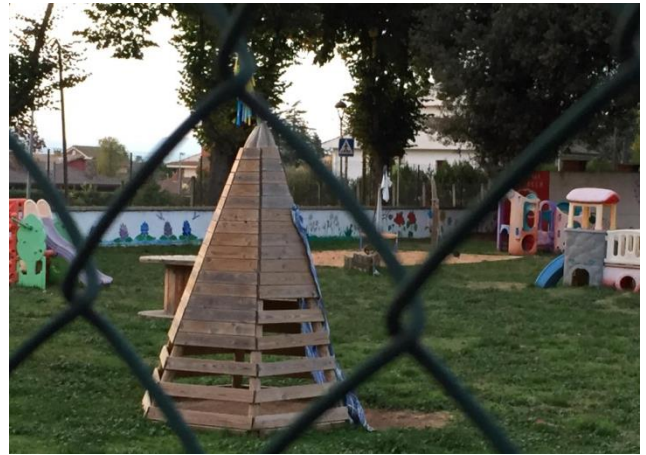
- 3 taules de pícnic adequades a la mida dels infants de la comunitat de petits, amb una capacitat d'uns 8 o 10 infants cadascuna.

- **Circuit de troncs de diferents alçades**

- 3 tipis, realitzats amb 2 palets cadascun o amb fustes i robes.

- Construcció d'un vehicle fet amb palets, fustes i amb rodes incrustades al terra.
- Canasta de bàsquet

2- BARANA AMB VISTES A LA PISTA DE PRIMÀRIA

- Esquerra: on hi ha la font: TAULA D'EXPERIMENTACIÓ: Pica sense connexió a l'aigua, amb coladors i material per experimentar amb la sorra i amb un armari per guardar els materials.

- Darrera la taula d'experimentació, al llarg de la barana que dona a Primària, voldríem posar diferents plafons, o base feta amb llistons de fusta, per tal de col·locar-hi uns tubs per fer-hi passar objectes de l'entorn (caiguda)

- A la dreta de la barana, tocant al sorral, es podrien posar altres propostes com: cuines, una botigueta, alguna tauleta...

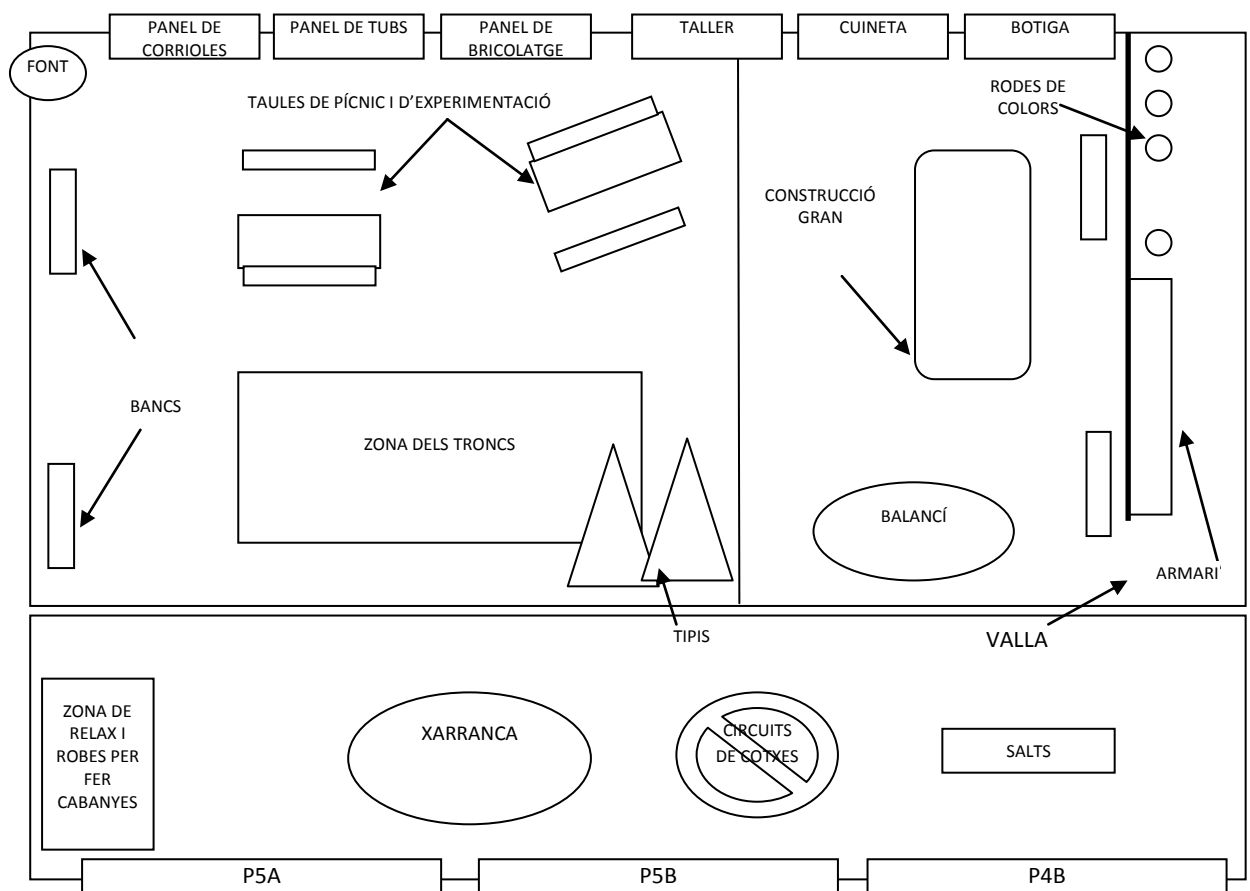

3- BARANA AMB VISTES AL CARRER JOAN OLIVER

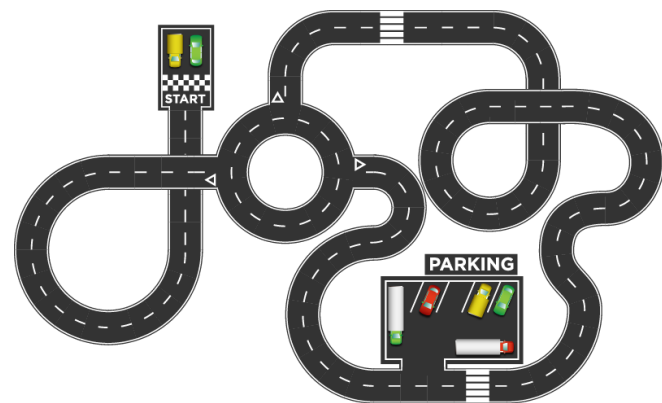
Espai de recollida dels materials de joc del pati:

- A la zona de l'herba instal·lació d'una barana amb porta, des del sorral fins a la valla del carrer, de banda a banda del pati fins al banc que està més a prop de la porta de P4B. A l'interior hi aniria un moble fet amb fustes, per tal de guardar-hi les joguines, amb uns cabassos de colors de cautxú i al costat es guardarien els pneumàtics de colors existents.

4- ESPAI DE LA TERRASSA D'ACCÉS A LES AULES

- Jocs pintats a terra, davant de cadascuna de les 3 aules: salt de llargada, circuit de cotxes i xarranca.

Tancar la pèrgola (sostre) situada davant de les tres aules per tal que no es mulli el terra quan plou.

- Situació de palets sota de la pèrgola, tocant la barana davant de l'aula de p5A fent una zona de joc més tranquil.

ALTRES DEMANDES:

- Pintar les construccions existents